

## טיפול בדיכאון: טל תחיית המתים

יז. העצבון הוא תוכן תחתיתי, למטה מן הנפש, שהיא בתכונתה שטה וחפשית, ויכולה להיות שמחה בחלקה. אבל העצבון, מזהרורית החיים הקלושה שמובלעת היא בתוך הבשר, ומתגלה בעצמות הגופניות בתור הבלא דגרמי, הרי הוא בא. השוקע בעצבון, מוריד את עצמו לטומאת מת החמורה, אבי אבות הטומאה. כי לא שאול תודך, מות יהלך, לא ישברו יורדי בור אל אמתך. מדת העצבון בתכונתה עומדת היא להרפא רק על ידי זריחה עליונה של טללי אורות אשר בהם המתים חיים, כי טל אורות טלך. העצבון הכללי אשר לאומה כולה בגולה, לקוח הוא ממנת המות אשר היא קשורה בגולה, שהננו כמו חללים שוכבי קבר. אותו זוהר החיים הענף הקשור עם הגופניות של האומה, מלא עצב יאוש ומחשכים הוא, ואין שום מדה יכולה להאיר את המאפליה הגדולה הזאת כי אם אור תחיה עליונה של צפיית ישועה גדולה ועמוקה, הנוקבת כל תהומות וחודרת לכל מעמקים, ומתמרת ועולה למרומי שפיריים.

יח. ממוצא דבר למדנו שהמהפכים גם את העצבון היסודי, עצבונא דגופא, עצב הבשר, הנמשך ממארת הנחש, בעצב תלדי בנים, ובעצבון תאכלנה, הרי הם זוכים לתחיית המתים.

יט. התפילין עז הם לישראל, מקדשים אפילו את הגופניות הבשרית, היפך מידת פושעי ישראל בגופן, קרקפתא דלא מנח תפילין, ומתוך כך הם מוחקים את היסוד העצבוני, והשמחה המרוממה מתגברת על ידם. חזייה דהוה קא בדח טובא, אמר ליה בכל עצב יהיה מותר כתיב, אמר ליה אנא תפילין מנחנא.

כ. באור תחיית המתים סרה הקנאה מיסודה. לעתיד לבוא נאמר ונתתי לכם לב בשר, לב בוסר בחלקו של חברו. מתברר אז הגורל המוחלט של כל יחיד, ורואה הוא את אשרו במילואו במנת כוסו. מי שבא עד הרום הזה, שאור תחיית המתים מתנוצץ עליו במילוי, כבר סרה מדת הקנאה ממנו מיסודה, ואין עצמותיו מרקיבים, מאחר שסבת הרקבון, שהיא עצבונא דגופא, הבלוי דגרמי וקטנות הנחשית, בטלה ממנו, ורואה עולמו בחייו, ולבו שמח בכל עמלו, הרי הוא טוב עין במלא המדה.

כא. והזרחת אור תחית האומה על ידי אור שפעת קודש רזי תורה, אור התפילין, יסיר את עצבונה וקנאתה. אפרים לא יקנא את יהודה, ויהודה לא יצור את אפרים. והעליתי אתכם מקברותיכם עמי וחייתם.

כב. ותוכני הקטנות שהם יסודי העצבון, אופי הבלוי דגרמא, שעומדים בתחתית השדרות של החיים, למטה ממדריגת הנפש, הם נמצאים בכל דבר והגיון לפי ערכו, בכל פעולה ושאיפה לפי ערכה, בכל חכמה ובכל פנים של תורה, של דעת ד', ושל דעת העולם והחיים, ושל חיי המוסר והצדק, של חיי היושר והעבודה, לפי ערכם, ובכל מציאות עולמית ונשמטית, בכל כח ומפעל, בכל מלא עולמים, לפי ערכם. בכל העלילות הנעשות בעולם, בכל המסיבות, בכל התולדות וסיבוכיהם, בכל מאורעות העולם, ובכל סדרי הישות כולה. יש דברים גדולים וקטנים בעצמיותם, שכשהם נערכים כלפי הכללות, הנם נערכים בגדלות ובקטנות. וישנם דברים מוקטנים, שהם בעצמיותם מהתוכן של הענינים הגדולים, והם הם תוכני הקטנות הטפוסית, שהקימוצים, הצמצומים, צרות הלב, לחץ הרעיון, וכל אותם המומין שנמצאים מתכונת העצבון הגופני, נמצאים בהם לפי ערכם, כי הכל נדון בערכו. ויש מין קטנות כזה, שאלמלא היו אותם שעומדים במדריגה פחותה מזה... (שמונה קבצים קובץ ז, יז-כב)